

A teresség megszakitásának új szabályozása

Román József egészségügyi miniszter nyilatkozata

A Minisztertanács az elmúlt napokban tárgyalta a teresség megszakitásával kapcsolatos kérdéseket és erre vonatkozóan határozatot hozott. A határozattal kapcsolatban Román József egészségügyi miniszter nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

Társadalmi-gazdasági életünk fejlődése az utóbbi években egyre fokozottabban indokolja, hogy a szülések számának alakulását ne elavult jogszabályok, hanem a család, az anya érdekei befolyásolják. Fejlődésünk, építőmunkánk viszonyai, feladatai esetenként teremthetnek olyan körülményeket, amelyekben méltányolható az anya kérése teresség megszakitására.

A Minisztertanács a család érdekei, a dolgozó nők egészségvédelme, anyaságukhoz való joguk figyelembe vételével szabta meg a kérdés rendezésének irányelveit. Ennek

nyomán az Egészségügyi Minisztérium egyszerűsíteni fogja a teresség megszakitása körüli eljárást. A helyi körházak szülészeti osztályai mellett működő bizottságok közvetlen meghallgatás útján fogják mérlegelni a megszakitás egészségi, vagy családi indokait.

A bizottságok feladata lesz — az engedélyezésen kívül — a felvilágosítás a megszakitás egészségi kihatásairól, valamint a meggyőzés olyan esetben, amikor a kérelem indokolatlannak látszik.

Miután a teresség műtéti megszakitása — különösen ismételt esetben — az egészségre nem veszélytelen, gondoskodunk arról, hogy a nem kívánatos terességek megelőzésére megfelelő ártalmatlan szerek kerüljenek forgalomba és ezeket az egészségvédelmi tanácsadásokon ismertessék.

A teresség megszakitása a

jövőben is csupán gyógyintézetben lesz engedélyezhető, illetve végrehajtható.

Az engedély nélkül, intézetben kívüli végzett megszakitás büntetendő marad. Az indokolatlanul szigorú, elavult büntetőszabályok módosítására teendő intézkedés javasolja az üzletszerűen, kuruzsló által, az egészséget veszélyeztetően tiltott módon végzett teresség-megszakitás komoly büntetését.

Az előbbiek szerint kiadandó intézkedések célja nem az, hogy megkönnyítsék a teresség indokolatlan megszakitását.

Ellenkezőleg: éppen az anyaság erkölcsi alapon való tisztázása, az anyák által kívánt terességek útján. Kormányzatunk további intézkedésekkel, kedvezményekkel fogja elősegíteni az anyaság, a gyermeknevelés mind kedvezőbb életfeltételeit. A teresség, a szülés, a gyermek, vele a család védelmének ügye nemcsak egészségügyi kérdés, hanem egész társadalmunk, jövőnk ügye. Ahhoz, hogy a hozott helyes határozat céljainak megfelelően, egész népünk megértésére, támogatására is szükség van, — fejezte be nyilatkozatát Román József egészségügyi miniszter.

Ülést tart az I. és a II. kerületi tanács

Hétfőn délután 3 órakor a postások művelődési otthonában (Vásárhelyi sugárút) ülést tart a II. kerületi Tanács. A napirendi pontok előtt a végrehajtó bizottság elnöke beszámolt a tanács lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról, majd megvitatják a második öt éves tervjavaslatot. Napirenden a kerület közbiztonsági helyzetéről szóló beszámoló szerepel, amelynek előadója Magyaros István elvtárs rendőrszázados, a Városi Tanács végrehajtó bizottságának tagja. A második napirendi pontban a kerület egészségügyi helyzetének a tisztasági hónap eredményeinek értékelése és a további feladatok megtárgyalása szerepel. Előadó Kassai Tibor elvtárs, állandó bizottsági elnök.

Az I. kerületi Tanács kedden délután fél 3-kor a városi tanácsához nagytermében tartja ülést. Itt az első napirendi pontban a kerület ipari és kereskedelmi helyzetét tárgyalják meg, amelynek előadója Láng Károly elvtárs, a végrehajtó bizottság tagja. A második napirendi pontban az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat igazgatósága számol be a vállalat működéséről.

Mindkét tanácsülés nyilvános.

Az Építők Unnepe mai műsora

Ma, vasárnap, az Építők Unnepe alkalmából Újszegeden egésznapos gazdag szórakozási alkalom várja az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozókat, de Szeged valamennyi dolgozóját is. Az alábbiakban közöljük a részletes programot:

Dél előtt 10 órakor a szabadtéri színpad előtt útnál ünneplés megnyitja. Megnyitót mond: Mengyán Pál, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei Bizottságának elnöke. Közreműködik a szegedi honvéd zenekar Hegyesi György vezényletével. Dél előtt 11 órakor a szabadtéri színpadnál az Építők Unnepe alkalmából rendezett kiállítás. Itt a szegedi építők, faipari, bútortipari dolgozók, tervezők munkáját ismerhetjük meg.

Dél előtt 11 órakor ugyanakkor a szabadtéri színpadnál repülő modellező bemutató a MÖHOSZ szegedi repülőklubjának rendezésében.

Délután fél 4-től este 8-ig vidám tarka műsor és ruhabemutató az újszegedi szabadtéri színpadon. A műsorban fellépnek: Iván Margit, Sugár Mihály, Mucci Sándor, Honi Ágnes, Mucci Ist-

ván, Bíró Attila, a szegedi Nemzeti Színház művészei. Műsorukban a többi között részleteket hallhatunk a Madarászról, a Leányvásárból, a Dohányon vett kapitányból, az Ördöglovasból, hallhatjuk majd Huszka népszerű „Doktor úr” dalát, valamint több vidám tréfát és láthatjuk a balett-táncosoktól Strauss „Terefere” polkáját, Chaplin: „Két piciny balettpipó” kezdetű híres számát.

A színészek műsorát több öntevékeny együttes egészíti ki. Fellép a Szegedi Falemezgyár, a Szegedi Gyufagyár, a Csecsemő- és Gyermekgondozóképző Intézet, a Védőnőképző Intézet, a Kossuth Zsuzsa Apolónképző Intézet és a Hódmezővásárhelyi I. Széchenyi színiakadémia csoportja, táncgyűjtése.

Ugyancsak ebben a késő estig tartó műsorban mutatja be a Szegedi Ruházati Bolt legújabb divatú női-, férfi- és gyermekruhát.

Este fél 9-től a szabadtéri színpadon filmvetítés. Műsor: Magyarorszádszócse, Budulinek, a gonosz vadász, Mese a fákról és a szélről.

Az Építők Unnepe valamennyi rendezvényére a belépés díjmentes.

A lenini üdvözlés évfordulóján

Harminchétféle évvel ezelőtt, 1919. május 27-én írta Vlagyimir Iljics Lenin „Üdvözlés a magyar munkásoknak” című cikkét, amely azokban a napokban látott napvilágot, amikor hazánkban a proletárdiktatúra — fennállásának harmadik hónapjában — egyre eredményesebben tevékenykedett a munkássztyál hatalmának minden térré való kiterjesztése érdekében.

Lenin elvtárs történelmi jelentőségű üzenete éppen akkor adott nagy lendületet a magyar proletárium sikersereinek, amikor az Antant-csapatok arra összpontosították erőiket, hogy az ellenforradalmi terroristák uralomra jutása érdekében megsemmisítsék a magyar munkássztyál addig elért nagyszerű eredményeit. Lenin elvtárs üzenete rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel a proletárdiktatúra az előrehaladás során szembe találja magát és amelyek fellett feltétlenül győzedelmeskednie kell. Ilyen volt többek között az a magatartás is, amelyet az európai szocialista vezetők többsége tanúsított a szovjet hatalommal és a magyar proletárforradalommal szemben. Ezek az elvakult polgári előítélettel telt szocialisták nemcsak elhitték és terjesztették a Szovjetunióról szóló burzsoázugságokat, de képtelenek voltak megkülönböztetni az új, a proletárdemokrácia lényegét, a dolgozók demokráciáját a polgári demokráciától, amely előtt szolgai módon hasraavagódtak. Nem értették meg, hogy a munkássztyál hatalmának megvalósítása proletárdiktatúra

nélkül nem lett volna lehetséges.

A proletárdiktatúra, amelynek — mint Lenin elvtárs üzenetében rámutatott — nem az erőszak a lényege, hanem az, hogy a társadalom osztályokra való tagozódását megszüntesse, megteremtse a szocializmust és lehetetlenné tegye embernek ember által való kizsákmányolását. Célját nem valószínűsíthja meg egy csapásra. Hosszú átmeneti időre van szükség, hogy legyőzze a kapitalisták és nagyszámú követők ellenállását és a parasztság — amely mint dolgozó, a szocializmus, mint gabonaelőadó azonban a burzsoáziahoz, a szabadkereskedelemből húz — ingadozását. Mindezek eléréséhez egy osztály, a munkássztyál szervezettségére, központosított hatalmára van szükség.

A jobboldali szocialisták árulása, belső bomlasztó tevékenysége és a hatalmas erőket összpontosító Antant-csapatok túlereje végülis megakadályozta, hogy a magyar proletárium 1919-ben győzelemre vigye nagy ügyét. Huszonöt év múlva, a második világháború utolsó napjaiban azonban a szovjet hadseregnek a fasizmus felett aratott nagy győzelme most már végérvényesen megteremtette annak lehetőségét, hogy a magyar munkássztyál Lenin üzenetében kifejtett útmutatása alapján megvalósíthassa a proletárdiktatúrát. Népiünk azóta is a fejlődés Lenin-mutatja útján halad a nagy cél, a szocializmus végső győzelmé felé.

A DISZ Központi Vezetősége felhívása

FIÚK ÉS LEÁNYOK! DISZISTÁK ÉS ÜTTÖRÖK!

Évek óta nem kis elismerést szereztek szövevényünknek: vasgyűjtő munkatökökkel.

A Minisztertanács az elmúlt évekhez hasonlóan ismét hozzánk fordult. Nagy szükség van lelkes munkásokra, hiszen második öt éves tervünk megvalósításához igen sok nyersanyag kell.

Diszisták! Üttörők! A DISZ Központi Vezetősége felhívással fordul hozzátok: járjatok elől a vasgyűjtésben, vigyétek győzelemre a párt és kormány felhívását. Szervezzetek vasgyűjtő brigádokat, kutassátok fel az elfekvő anyagokat és adjátok át az illetékes gyűjtő szervezetnek, hogy azok eljuttassák mielőbb a kohókba. Tekintsétek a vasgyűjtést a diszisták becsületbeli ügyének, ezzel a munkával is erősítitek drága hazánkat, elősegítitek szocialista iparunk fejlesztését.

A DISZ végrehajtó bizottságok szervezzenek versenyt a fiatalok, DISZ-szervezetek és üttörőcsapatok között. A legjobb eredményt elérő szervezeteket a gyűjtőszervekkel közösen jutalmazzuk.

Dolgozó és tanuló fiatalok! Dolgozzatok úgy, hogy melletekre feltűzhessék a kiváló fémgyűjtő jelvényt! Előre a vasgyűjtő hónap sikeréért!

DOLGOZÓ IFJÚSÁG SZÖVEVEYÉGE KÖZPONTI VEZETŐSÉGE

NEMZETKÖZI SZEMLE

Mendes-France lemondása

ismét a francia politikai élet közepontjába állította az amúgyis hosszú ideje vajdító algériai kérdést. A párizsi kormány „második embe” látványos külsőségek között távozott a kabinéból, s így személye széleskörű és heves hírlapi problémákra adott alkalmat.

Mendes-France lemondását azzal indokolta, hogy nem ért egyet Guy Mollet-ék algériai politikájával, s így nem áll módjában továbbra is részt venni a kormány munkájában. A volt állam-miniszter közvetlenül távozása előtt 7 pontos programot ismertetett, amely szerinte gyógyír lenne az algériai sebekre. De e hét pont felületes vizsgálata is könnyen kimutatja, hogy Mendes-France, noha programjával bírálja a kormányt, sokban nem tér el a kormánypolitikától, hiszen ő maga is támogatja nagyszámú katonai erő bevetését a felszabadító mozgalom ellen. Lemondásának okát tehát nyilvánvalóan egészen másutt kell keresni.

Egy néhány párizsi lapkommentár említett tesz arról, hogy a volt állam-miniszter a kormányban betöltött helyét keveselte, számára nem volt kielégítő, hogy csupán a „második ember” szerepét töltheti be. S valóban, ha csupán az elmúlt évekre visszamenően végigtekintünk a politikusi pályafutásán, meg kell látni, hogy ez a fel-fogás nem is áll olyan messze a valóságtól, Mendes-France első miniszter-sőbb még nehezebbé válik. Mendes-

elnökléltől kezdve nem kis becs-vágyról tett tanúságot, s nem egy politikai lépését — noha azok között volt néhány pozitív is — láthatóan ez a személyi tulajdonsága sugallta.

Mostani lépésében azonban nem is ez a lényeges, hanem az, hogy távozás a kormányból milyen helyzetet teremthet, hogyan hathat vissza a nemzetgyűlési erőviszonyokra. Ez a kérdés annál is jelentősebb, mert a kormány-nak — különösen most — Mendes-France távozásával előbb-utóbb szembe kell néznie egy algériai vitával, s nem mindegy, hogy ebben a vitában milyen erők és milyen súlytal hatnak.

A Guy Mollet-kormány algériai politikája nem egyértelmű, meglehetősen következetlen. Ezt a következetlenséget jelzik egyrészt a katonai mozgósítások, a folyamatos fegyverszállítások, másrészt pedig azok a reformok, amelyeket maga a miniszterelnök és Lacoste algériai miniszter-rezidens többször is meghirdetett. Ha felhagynak az erőszak-politikával és a reformoknak tárgyalások útján való megvalósítására törekednek, akkor az algériai helyzet ugyanolyan kedvező megoldást nyerhet, mint a közelmúltban a tuniszi és a marokkói. De ha a nemzetgyűlésben a „erőpolitikának” jobboldalon álló „erőpolitikának” befolyást a kormány-

hívei gyakorolnak befolyást a kormányra, akkor Algériában a megoldás ké-

France látványos távozása semmi eset-tűnhetik fel, mint a kormány, semmi re sem azt segíti elő, hogy a józan po-esetre sem érheti el és nem is érte el litika hívei egyengessék az algériai kor-a kívánt hatást. Az igazi francia balománypolitika kibontakozását, hanem az dal ugyanis — a kommunistáktól a MRP-nek, az erőszak pártjának ad te-szocialistákon át a reális polgári köröket, amely ilyen helyzetben kihasználja — éppen azt veti el, amiben Menhatja a kormány szavazat-többsége tö-des-France teljes mértékben egyetért több volt miniszter-társával: a csapat-

Mendes-Francenak az a számítása erősítések küldését, az „erőpolitika” pedig, hogy lépésével „baloldallibbnak” támogatását,

Az amerikai „átértékelés”

A francia politika természetesen nemcsak az algériai probléma kapcsán foglalkoztatja a nemzetközi közvéleményt, hanem nagyobb összefüggésekben is. Franciaország mindig is számottevő tényező volt a nemzetközi életben, de különösen azóta áll az érdeklődés fénynében, amióta mostani miniszterelnöke és külügyminisztere a többi atlanti politikustól némileg eltérő hangot ütött meg.

Sok szó esett már arról, s ez igen mélyseges igazság, hogy a francia áll-lásfoglalásokat nagymértékben a szovjet diplomáciának a legutóbbi években aratott nagy jelentőségű sikerei befolyásolták. Sőt ezek a sikerek nemcsak a francia diplomáciára voltak ilyen nagy hatással, hanem nyugodtan mondhatni, hogy Nyugat-Európában valóságos láncreakciót indítottak meg. A legkézzelfoghatóbban ez a londoni tárgyalások hivatalos okmányai-ban a legutóbbi moszkvai szovjet-francia nyilatkozatban jutott kifejezésre.

A nemzetközi életnek ezek az új jelenségei igen figyelemreméltó folya-

matot indítottak meg az Óceánon túl, az Egyesült Államokban is. Az amerikai lapok cikkeinek bőségese már korábban igazolta: nem elszigetelt jelenség, hogy egyes publicisták és egyes amerikai politikusok a Fehér Ház külpolitikájának sürgős „átértékelését” követelik. A földre ereszkedés, a realitásokhoz való közeledés már jó ideje nemcsak Walter Lippmann-nak, a New York Herald Tribune ismert köz-írójának vesszőparipája, hanem hasonló hangok hallatszanak a kongresszusban is és több alkalommal ilyenértelmű nyilatkozatot tett Kennan, aki hosszú évekig nagykövetségként működött Moszkvában, s akit Washingtonban a szovjet politika egyik legalaposabb szakértő-jének tartanak.

Ez az „átértékelési” vita a legutóbbi napokban a legfelsőbb körökig is eljutott. Az ellentétes álláspontok a legvilágosabban Dulles külügyminiszter és Stassen leszerelési megbízott véleményben ütköztek össze. Az 1,200,000 katonára leszereléséről hozott szovjet határozatot ugyanis Dulles egyértelműen

negatívan értékelte és különböző nem-létező rejtett szándékokat keresett mögötte. Stassen viszont, akit Eisenhower elnök bízott meg a leszerelés ügyei-nek intézésével, úgy nyilatkozott, hogy „a moszkvai határozat bejelentése azt tükrözi, hogy a szovjet vezetők komolyan folytatni kívánják az általános leszerelési egyezmény megkötését célzó tárgyalásokat”.

E véleménykülönbséget nem lehet egyszerűen Dulles és Stassen személyes vitájaként felfogni. Az amerikai politikában már régóta megfigyelhető az áramlatok harca az erőpolitika konok hívei és a világ eseményeiből valamelyest reális következtetést levonók csoportja között. Az csak természetes, hogy most, amikor a nemzetközi élet páratlan erjedésben van és a szovjet diplomácia mind újabb és újabb kezdeményezéseivel vonja magára a figyelmet, ezek az áramlatok több kérdésben és több esetben kerülnek szembe egymással.

Az amerikai külpolitika nem kismértékben lesz befolyással az idei elnökválasztásokra. nem lenne reális arra számítani, hogy novemberben, amikor eldöntik, hogy az elkövetkező négy évre ki vonuljon be a Fehér Hába az em-lített áramlatok közül bármelyik is egy-értelműen befolyásolja a kormánypolitikát. Az amerikai külpolitika „átértékelése” korántsem sima, egyszerű és rövid folyamat. Mindamellett nagyon is éber figyelemmel kell követni az Egyesült Államokban lejtőszódó eseményeket, különösen most, amikor nagy jelentőségű lépések történnek a nemzetközi feszültség enyhítésének irányában.